

آیا در جریان تب تیفوئید کلرومیستین برواکنش‌های حیاتی اثر دارد؟

نگارش

دکتر محمد میر دامادی - از اصفهان

قبل از بحث در اطراف عنوان فوق بهتر است شرح حال بیماری که مبتلا به تب تیفوئید بوده تحت درمان با کلرومیستین قرار گرفته است بیان شود:

ح- ۱- ۲۴ ساله دانش آموز دبیرستان نظام اصفهان در تاریخ ۳۰ ر ۳۰ به بیمارستان لشکر مراجعه و بعلت تب شدید که داشته است بستری میگردد. قبل از مراجعه بیماری با بی‌اشتهائی و خستگی شروع و مدت چند روز بدین منوال پیشروی مینموده است تا آنکه در تاریخ ۲ ر ۳۰ بیکی از پزشکان مراجعه کرده و فرمول و شمارش گلوبولی او از این قرار بوده است: گلوبول سفید ۷۶۰۰ در هر میلی‌متر مکعب - پلی‌نوکلئوترفیل ۰.۷۳٪ ائوزینوفیل ۰.۳٪ مونونوکلئو بزرگ ۰.۴٪ مونونوکلئو متوسط ۰.۱۲٪ لنفوسیت ۰.۲۸٪

در اینحال مدت سه روز تحت درمان يك تب عفونی نسا شناخته قرار میگردد تا آنکه بالاخره در تاریخ ۵ ر ۳۰ در بیمارستان لشکر بستری میگردد.

در این هنگام علامت بیماری شامل تب ۴۰° - نبض دیکرت و مالایم - زبان باردار نفخ شکم - یبوست - سردرد و بیخوابی بوده است. در تاریخ ۶ ر ۳۰ فرمول خون او از اینقرار بوده است: سگمانته ۰.۷۳٪ ائوزینوفیل ۰.۳٪ مونونوکلئو ۰.۸٪ لنفوسیت ۰.۱۳٪ بعلاوه آزمایش خون از لحاظ وجود هماتوزوئرو آزمایش ادرار از لحاظ وجود قند و البومین منفی است.

سه روز بدین منوال تب در حال فلاتی سیر کرده تا آنکه در تاریخ ۸ ر ۳۰ واکنش رایت و ویدال بعمل میآید. واکنش رایت به نسبت ۱۰۰/۱ با ملی تن سیس آبورتوس منفی و واکنش ویدال به نسبت ۴۰۰/۱ با باسیل تیفیک مثبت و به نسبت ۱۰۰/۱

با پارا A و B منفی است .

در این هنگام شروع بدادن کپسول کلرومیستین میشود بدین ترتیب که هر ۲ ساعت يك کپسول ۲۵۰ میلی گرمی خوراند. تب پس از ۲۴ ساعت شروع بسقوط نموده پله پله پائین میآید و ۴ روز پس از شروع درمان از ۳۹ به ۳۶ درجه میرسد معینات تجویز دارو تا مدت ۳ روز دیگر بدین منوال ادامه می یابد. فرمول خون در این تاریخ از اینقرار است : سگمانته ۰/۴۸ / ائوزینوفیل ۰/۴ / منونوکلئر ۰/۱۴ / لنفوسیت ۰/۳۰ / سلول تورک ۰/۴ - سردرد و بیخوابی تا هنگام قطع تب ادامه داشت ولی بهبود علائم گوارشی تدریجی و خصوصاً یبوست که از اول وجود داشت تا چند روز پس از قطع تب همچنان ادامه یافت ولی علائم دیگر از همان ابتدای درمان کاملاً بر طرف گردید .

در تاریخ ۲۵/۳/۳۰ واکنش مجدد ویدال باز هم به نسبت ۱/۴۰۰ با باسیل تیفیک مثبت و با پارا A و B منفی بود . در تاریخ ۲۶/۳/۳۰ فرمول خون از اینقرار ملاحظه گردید : سگمانته ۰/۴۰ / ائوزینوفیل ۰/۳ - لنفوسیت ۰/۵۴

در این هنگام حال عمومی بیمار کاملاً خوب اشتها زیاد - درجه حرارت بدن - نبض و قلب کاملاً طبیعی و هیچگونه عوارض هم مشهود نشد و تا امروز هم عود یا عوارض پیدا نشده است .

بحث و نتیجه - چنانکه ملاحظه شد کلرومیستین در جریان تب تیفوئید هیچگونه اثر متوقف کننده ای در ازدیاد اگلوتینین های سرم خون بیمار نامبرده نداشته است معینات یاد آور میشویم که در بیماران درمان شده با کلرومیستین نیز تولید اگلوتینین ها مانند بیماران درمان نشده بود یعنی شامل يك مرحله ای که در آن مقدار اگلوتینین ها منظمأ بالا میرود سپس يك مرحله توقف و آن هنگام يك مرحله سقوطی میباشد از طرف دیگر با در نظر گرفتن تقاید ریلی و شاگردانش اگر چه انتی بیوتیک روی میکرب اثر نموده و آنرا از بین میبرد ولی هرگز نمی تواند روی زهرابه های درونی و بیرونی آن اثر کرده از پیدایش واکنش های حیاتی جلوگیری نماید .

همچنین اگر در نظر آوریم که استعمال دارو در جریان بیماری سبب انحلال (لینز) ناگهانی میگرهها شده بر اثر این عمل مقدار زیادی زهرابه درونی در خون آزاد

میگردد بعلاوه وجود مقادیر زیادی اجساد کشته شده میکربی خود سبب پیدایش واکنش های حیاتی میگردد معینا اگر می بینیم که مثلا مولاره ۲ مورد و لاپورت ۴ مورد و دیگران چندین مورد منفی شدن سرم خون بیماران را درمشی بیماری ذکر کرده اند توجیه و تفسیر آن آسان است .

همانطوریکه گفتیم ازدیاد مقدار هنگفتی زهرابه در جریان خون بر اثر استعمال دارو و انحلال شدید میکربی گاهی اوقات سبب پیدایش کلاپسوس های شدید و برهم خوردن تعادل دستگاه اعصاب نباتی و عدم پیدایش واکنش های دفاعی بدن میگردد . بعلاوه چنانکه دانشمندان بطور تجربی در حیوانات آزمایش کرده اند تزریق زهرابه میکربی باعث پیدایش واکنش عدم دفاع لکوسیتی گشته است .

بنابر این اگر ما درمشی بیماری باین موارد برخوردیم بعقیده اینجانب متفی شدن سرم خون بیماران را مربوط به پیدایش چنین شوک و عمل متوقف کننده اعمال حیاتی دفاعی باید دانست نه آنکه مربوط باثردارو روی اگلوتینین های سرم خون .

بنابر این نتیجه میگیریم که دارو هیچگونه اثری در پیدایش یا عدم پیدایش اگلوتینین های سرم خون در جریان بیماری نداشته و هرگز نمی تواند باعث سلب مصونیت بدن گردد و بقول مولاره سرودیاگنوستیک ویدال برای همیشه ارزش عملی خود را محفوظ نگاه خواهد داشت .